

Note iz srca

Aleksandar Simić, kompozitor

Sonja Ćirić

Nisam poklonik „političke korektnosti“. Verujem da ljude ne možete uvrediti niti povrediti ako je očigledno da vam je namera suprotna. Kao drugo, ja verujem da smo, u društvu kao što je naše, svi na neki način hendikepirani. Mislim da ne treba ni da obrazlažem zašto.

Mogao je da bude lekar, da na trećoj godini studija nije odlučio da upiše Fakultet muzičkih umetnosti iako je u muzici bio samouk. Sada je Aleksandar Simić kompozitor s internacionalnim renomeom. Uz to je još uvek mlad, izuzetno obrazovan, svestran, predusretljiv, pozitivan...

Evo nekoliko zanimljivih detalja o njemu. Prošle jeseni, predao je papi Benediktu XVI misu „Solemnior“, komponovanu po naredžbini Vatikana povodom 950 godina raskola između Istočne i Zapadne hrišćanske crkve i 40 godina pomirenja između Rima i Konstantinopolja tj. Istanbula, komponovao je muziku za Rusku Federaciju povodom obeležavanja 50 godina pobeđe nad fašizmom i kasnije, povodom 300 godina od nastanka Sankt Peterburga, napisao je i misu za proslavu 25 godina papstva Jovana Pavla II u Vatikanu, njegova kompozicija „Uspavanka za malog Isusa“ izvođena je u 15 zemalja povodom zvaničnih obeležavanja 2000 godina hrišćanstva, njegova muzika je izvođena povodom 200 godina srpske državnosti, povodom komemoracije žrtvama holokausta, komponovao je i zvaničnu himnu „Univerzijade“ u Beogradu ... član je Britanske akademije kompozitora, predsednik je Udruženja za promociju i popularizaciju klasične muzike, osnivač je ansambla „Serafimi“, član tima za Medijaciju između Izraela i Vatikana, portparol je humanitarnog društva „Svetlost“...

Najnovija vest iz karijere Aleksandra Simića, aktuelna ovog meseca, je projekat „Note iz srca“. To su dobrotvorni koncerti koje je inicirao Simić u nameri da skrene pažnju javnosti na potrebe hendikepiranih Beograđana: 20. i 23. decembra u Skupštini gra-

Pred Novu godinu, poklonićete još dva koncerta Beogradu. Da li je tačno mišljenje da je običnim danima naša potreba da učinimo dobro delo daleko manja? To što kažete je verovatno, statistički gledano, istina. Henrik Ibzen je rekao da manjina može biti u pravu, ali većina nije nikada. U tom smislu, moram neskromno priznati da se nikada ne povodim za mišljenjem većine. Obično konsultujem dva organa, od kojih mi je jedan smešten u glavi a drugi u grudima. Elem, da precizno odgovorim na pitanje - ne. Novogodišnji koncerti nisu posledica praznicima izazvane empatije. Kao što znate, ko zaista misli o drugima obično to radi tokom cele godine.

Čija su inicijativa koncerti u Skupštini grada? Ko je pozvao klovnove-lekare i nabavio novogodišnje paketiće - vi ili Grad? Kriv sam za sve navedeno. Ali nemojte potcenjivati ni ulogu Grada u svemu ovome. Svakoj ličnoj inicijativi neophodna je institucionalna podrška i na tome smo im iskreno i duboko zahvalni. Između ostalog, treba da shvatimo da su i gradu potrebni naša podrška i pomoć, neki put makar i na nivou ideja, ako smem slobodno da parafraziram čuvenu Kenedijevu izjavu vezanu za odnos države i pojedinca.

Cilj humanitarnih koncerata „Note iz srca“ je i širenje akcije. Da li će vam se neki kolega pridružiti? Samo na koncertima u decembru, pridružiće mi se na desetine prijatelja, koji su spremni da od srca i bez ikakve novčane nadoknade podare drugima svoju umetnost. Ono što je važno za budućnost ovakvih koncerata je da ljudi prate naš primer. Stvar je veoma jednostavna -

da, Aleksandar Simić i njegovi „Serafimi“ održaće koncerte za decu ometenu u razvoju, slepe i ljude koji život provode u invalidskim kolicima. Nezavisno od ovog projekta, prošlog četvrtka povodom Međunarodnog dana osoba sa invaliditetom, Simić i „Serafimi“ pojavili su se i zasvirali i u Centru „Sava“.

Kako je bilo na koncertu? Verovatno se sa ovako posebnom publikom ne srećete često. Bilo je divno. Tu manifestaciju su organizovali invalidi za invalide i, verovatno zahvaljujući i tome, sve je u tom smislu bilo savršeno organizovano. Poziv da se to veće pojavim u Sava centru, doživeo sam kao svojevrzni „znak pored puta“, budući da organizatori ove manifestacije tada još uvek nisu znali za ceo koncept koncerata „Note iz srca“.

postoje ljudi čije izrazito teške živote treba oplemeniti i ispuniti pažnjom i ljubavlju. Postoje, očigledno, ljudi koji su spremni da besplatno daju prostore i sale u kojima takvi koncerti mogu da se održavaju. Ono što preostaje da bi se jednačina zaokružila, su muzičari kojima, pretpostavljam neće biti teško da jedan ili dva koncerta godišnje odvoje u ovakve svrhe. U našoj sredini je toliko ljudi koji se bave muzikom da mirno možemo obezbediti programe tokom cele godine za desetine hiljada naših hendikepiranih sugrađana. Naravno, ja bih voleo da se inicijativa u budućnosti proširi i na druge kulturne programe, kao što su pozorišne predstave ili izložbe. Upravo radimo na izradi internet portala koji bi trebalo da objedini ovakve inicijative. Zvaće se, naravno, „Note iz srca“.

Stalno se govori da osobe sa invaliditetom treba uključiti u svakodnevni život. Šta mislite, da li ih akcije poput koncerata, pozorišnih predstava... na kojima su oni jedina publika još više izoluju i čine manjinom? Kao prvo, ja nisam poklonik „političke korektnosti“. Verujem da ljude ne možete uvrediti niti povrediti ako je očigledno da vam je namera suprotna. Kao drugo, ja verujem da smo, u društvu kao što je naše, svi na neki način hendikepirani. Mislim da ne treba ni da obrazlažem zašto. Ljudima koji imaju specifičnu vrstu hendikepa odgovara da se druže sa svojom sabraćom. Nije to nikakava vrsta getoizacije. Iznenađili biste se da saznate da oni često na nas zdrave gledaju kao na hendikepirane, i tu su, nažalost, vrlo često u pravu. Da li ste ijednom videli čoveka koji, uprkos svojoj izrazito teškoj sudbini, pokazuje veću ljubav i radost prema životu od onih kojima ništa ne fali?!

Jedno nepristojno, ali ljudsko pitanje: zašto je vama, uspešnom kompozitoru, dakle čoveku puno obaveza, bila potrebna još i obaveza koja ne može da bude ni mala ni laka, obaveza humanitiranog rada? Obaveza nije mala, tim pre što sam osetio potrebu da celu ovu stvar postavim kao nešto što bi moglo da traje i kao nešto što bi moglo dati i konkretne dalje rezultate, kao što je, recimo, otvaranje prvog dnevnog centra na teritoriji grada za ljude koji život provode u invalidskim kolicima.

Uvek je teško na samom početku kada pokušavate da nešto što je mala ideja u vašoj maloj glavi iznesete na nivo nečega što treba da dodirne živote mnogih. Ipak, ne bih želeo da uplašim i obeshrabrim one koji žele ovako nešto da ponove u budućnosti. Sami koncerti su najlakša stavka.

Letos, tokom "Univerzijade", svuda se vrtela vaša muzika koju ste komponovali za spot takmičenja. Kako komentarišete činjenicu da ste za taj zadatak angažovani vi, dakle kompozitor klasične muzike, a ne neko ko se bavi popularnim pesmama? Univerzijadi je bila potrebna himna. Pretpostavljam da su se vodili idejom da imam zaista obimno iskustvo na polju velikih manifestacija. Pristao sam, jer sam znao da mogu da uradim dobar posao. Dobar kompozitor zna da mu je osnovni zadatak da napravi hit, ma kojim žanrom muzike da se bavi.

Poznati ste po stavu da klasična muzika, zato što je klasična, ne mora i ne treba da bude hermetična i nedopadljiva. Ako se složimo da su tu ideju zastupali još Štraus i Filip Glas, zašto se kod nas svako ko krene njihovim putem smatra zabavljačkim kompozitorom? Drago mi je što se u ovome ne slažemo. Ako je i tako, ja to ne osećam na svojoj koži. Mislim da imam daleko veću podršku publike nego što sam ikada, i u najluđim snovima, smeo da očekujem.

Komponovali ste tango za nedavno održani Svetski šampionat u umetničkom klizanju u Los Anđelesu. Kako to da su baš vas angažovali? Da li vaš primer pobija ovde popularno mišljenje da kvalitet nije dovoljan za uspeh? Šta takvo mišljenje govori o nama? „Sećanje na tango“, kako se zove kompozicija izvedena u Staples centru u Los Anđelesu nije pisan za tu manifestaciju. Zapravo, muzika je nastala kao istovremena porudžbina neko-

liko ansambala iz različitih delova sveta, kojima je dosadio moj prethodni tango – „Tango za nju“, nakon što su ga odsvirali po stotinu puta. Krivica za odlazak novog tanga u Los Anđeles je na našoj najtrofejnijoj klizačici Kseniji Jastšenjski, koja je napravila sjajnu korografiju na moju muziku.

Tango je vaša česta forma, zašto? Šta je za vas tango? Mislim da je tango kao pojam toliko jasno i opširno definisan kroz ceo svoj razvojni put od obala La Plate do recimo „Mirisa žene“, da nije podložan nekoj previše ličnoj interpretaciji. Tango postoji i van nas koji se na momente drzemo da mu ponešto i dodamo. Ako već moram da se mašim definicije, onda ću reći da je tango savršeni spoj erosa i tanatosa.

Veliki deo vaše muzike je na neki način namenski. Kako se piše na zadatu temu? Kako ste, na primer, komponovali na temu koja vam nije bliska? Nijedan pravi umetnik, da ne kažem normalan čovek, ne piše o temi koja mu nije bliska. Postoje eventualno teme koje su vam manje bliske od drugih, ali su one istovremeno i prilika da otkrijete nešto o sebi. Takođe, važan deo mog posla je i čitanje i upoznavanje sa tematikom koju kasnije pretačete u muziku. Vanmuzički sadržaj, koji se majstorski utka u muzičku dramaturgiju, doprinosi komunikativnosti samog dela. Da citiram jednog predivnog čoveka koji mi je svojevremeno dao jednu od prvih lekcija o komponovanju: „Ne postoji ni-

kakva suštinska razlika između pisca i kompozitora. Jedan se koristima slovima, a drugi notama, ali i jedan i drugi pričaju priču“. Bio je to Danilo Kiš, na početku moje karijere, kada mi je podstrek bio najpotrebniji.

Stiče se utisak da su od svih umetnika, kompozitori i muzičari najmanje eksponirani u javnosti. Da li se slažete? Šta mislite zašto? Ne slažem se do kraja. Likovnjaci, pa često i pisci, odnosno pesnici su još manje eksponirani. Postoje neka pravila na nivou različitih branši, ali to ipak najviše zavisi od toga kakav je ko privatno. Negde je normalno za umetnike da budu introvertni jer oni pre svega komuniciraju svojim delom. Nažalost, to u svetu u kakvom živimo redovno nije dovoljno, i umetnik često ima i određenu vrstu moralne obaveze da digne svoj glas i bude ono što je bio još u prapočecima vremena – tribun, vesnik, prorok i prometej.

Vaša dela su snimljena u inostranstvu, pa se tamo i prodaju. Kad će kod nas? Da li vam uspeh u inostranstvu pomaže ili odmaže u Beogradu? Ja nemam osećaj da sam postigao uspeh. Daleko sam od onoga što verujem da je moja mera. Citirao bih ponovo jedno drago biće koje od letos nije više sa nama. Odrastao sam pored Olje Ivanjicki i gledao je kako izlazi na kraj sa uspehom i svim dobrim i lošim stvarima koje on donosi. Oljina definicija uspeha bila je da je uspeh trajati. Puno je onih koji su danas velike zvezde. Vreme će, kao i obično, dati poslednju reč.

Umesto svih ovih aktivnosti mogli ste da živite mirnim životom lekara. Da li ste pogrešili? Miran život lekara?! Pa ja bih umro od tuge za svojim pacijentima. Bolje je ovako, verujte mi. ■